

en in het Partijhuis hetwelk zij als bordeel en nachtkroeg benutten.¹ Het optreden van van Rappards SA hebben wij, naar wij menen, al genoegzaam geschetst.

In de ogen van van Rappard en de zijnen waren de NSB'ers slappe opportunisten die niets van het nationaal-socialisme begrepen hadden! Over het feit dat Mussert van de Duitsers een ruime mate van protectie ontving, maakten de NSNAP'ers zich dan ook niet teveel zorgen. Toen begin mei '41 in een vergadering te Roermond aan de plaatsvervangend leider van de NSNAP, W. G. Lensink (van Rappard nam toen als lid van de *Waffen-SS* deel aan de veldtocht op de Balkan²) de vraag gesteld werd: 'Hoe komt het dat de Duitsers de NSB bevoordelen?', antwoordde hij: 'De NSB moeten wij hier in Nederland beschouwen als de Schuschnigg-partij in het voormalige Oostenrijk. Thans is Mussert door Hitler ontvangen, maar als het even verder is, krijgt Mussert evenals Schuschnigg een trap onder zijn achterwerk en dan ligt hij er uit.'³

★

Bij de demonstratie op het Amsterdamse IJslubterrein (27 juni) waar Seyss-Inquart en Mussert spraken, waren ook van Rappard en hoge functionarissen van zijn NSNAP aanwezig. Leden van de NSNAP deelden er pamfletten rond waarin betoogd werd dat Nederland zo spoedig mogelijk het voorbeeld van Oostenrijk moest volgen: *Anschluss* bij Duitsland dus. NSB'ers ergerden er zich groen en geel aan, maar bij de NSNAP'ers was de ergernis jegens de NSB niet minder groot. Jaloezie was daar een belangrijke component van. Immers, naast Seyss-Inquart had niet van Rappard het woord mogen voeren maar, als enige Nederlander, Mussert, 'de polderbaas uit Utrecht', zoals een NSNAP'er hem in een brief aan een medelid noemde.⁴ Ook van Rappard persoonlijk was hogelijk gepikeerd wegens de gunst waarin Mussert zich blijkbaar verheugde en toen nu na de bijeenkomst op het IJslubterrein

¹ Brief, 14 juni 1941, van R. H. aan de plaatsverv. leider der NSNAP (NSNAP-van Rappard, 1 b). ² Op 13 februari '41 had van Rappard zich als vrijwilliger gemeld en toen tegelijk een oproep tot al zijn 'kameraden' gericht waaruit wij slechts één zin behoeven aan te halen: 'Toont dat Gij Duitser zijt en waard in een Grootduitse volksgemeenschap te leven!' (a.v., 1 c). ³ 'Rapport' (z.d.) (NSB, 1395). ⁴ Uittreksel uit een brief van D. H. Q. aan S., bijlage bij brief, 15 juli 1941, van J. E. Feenstra aan C. J. Huygen (NSB, 48 a).